

A HTMT HÍREI

Kisebbségi jogeset adatbázis a Digitális Olvasószobában

A Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének Digitális Olvasószobájában is elérhetővé vált a Körtvélyesi Zsolt által összeállított kisebbségi jogeset adatbázis. Az adatbázis szlovákiai és magyarországi kisebbségi (magyar és roma) esetekből válogat, a hivatalos bírósági adatbázisokból vett ítéleteket feldolgozva (összefoglalókkal, angol fordításokkal és kapcsolódó esetekkel). Az adatbázis a „MINOTEE: Kisebbségi jogok – a hatékony európai jogérvényesítés felé” című, Marie Skłodowska-Curie program által támogatott, kutatási projekt keretében valósult meg... Forrás: ELKH.hu: [teljes cikk >](#)

Tudósforum: Tudósok tehetséges gyermekekért

A Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület és az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottsága társszervezésében 2026. augusztus 19-én, a Kolozsvári Magyar Napok keretében kerül sor a Tudósforum: Tudósok tehetséges gyermekekért című rendezvényre. A rendezvény célja, hogy a tanulás, a tudás és a tudomány jelentőségének hangsúlyozásával felhívja a figyelmet a tehetségek megbecsülésére, valamint népszerűsítse a Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület ösztöndíjprogramját... Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: „A rajztáblától a működő gépig” – 18. Kolozsvár XX. századi ipartörténete

Augusztus 18-án, a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretében, immár tizennyolcadik alkalommal szervezte meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület Műszaki Tudományok Szakosztálya a „Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei” című rendezvénysorozatát. A találkozóhoz az Egyesület székháza adott otthont, ahol ezúttal a Metalul Roșu (Vörös Acél) története került a középpontba. [...] A rendezvényt Bitay Enikő, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke nyitotta meg, aki a nyár folyamán többórás interjúkat készített a Metalul Roșu gyár egykori dolgozóival. A cél egy olyan ipartörténeti archívum és adatbázis létrehozása, amely megőrzi az egykori szakemberek munkáját és emlékeit, és Kolozsvár történeti önismeretének részévé teszi azokat... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

Beszámoló: Mohács 500 Erdélyben

A Jakó Zsigmond Kutatóintézet szervezésében 2026. augusztus 20-án, a Kolozsvári Magyar Napok keretében került sor a Mohács 500 Erdélyben emlékkonferenciára. [...] Az elhangzott előadások videófelvétele a közeljövőben felkerül az Erdélyi Múzeum-Egyesület YouTube csatornájára. Az előadásokat követően az Erdélyi Múzeum-Egyesület munkatársa Hegyi Géza ismertette a C. Tóth Norbert és munkatársai által összeállított II. Lajos király oklevelei és levelei 1521–1526 című forráskiadványt... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Háromnyelvű emléktáblát avatnak Hodinka Antal tiszteletére a szlovákiai Lodomérban

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács 2026. szeptember 12-én újabb emléktábla avatására hívja az érdeklődőket. Ezúttal Lodomér községben kerül sor Hodinka Antal történész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja emlékének megőrkítésére. Az ünnepség résztvevőit Lodomér polgármestere, Miklós László, a SzMAT elnöke, valamint Mészáros András, az MTA külső tagja, a SzMAT korábbi elnöke köszönti. A rendezvény meghívott vendége lesz Csernicskó István, a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács elnöke, valamint Hires-László Kornélia, a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont igazgatója is... Forrás SzMAT.sk: [teljes cikk >](#)

Lotz János-emlékéremmel tüntették ki Egyed Emesét

2026. augusztus 24-én, a IX. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus keretében Lotz János-emlékéremmel tüntették ki Egyed Emesét, az Erdélyi Múzeum-Egyesület tiszteleti tagját, az I. Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály egykori elnökét és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professor emeritáját... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Az Anna-napok rendezvénysorozata Kishegyesen

Öt napon át változatos kulturális és családi programok várták a látogatókat. Az első program hagyományosan Szőke Anna, az MTA külső köztestületi tagjának előadása volt. A kishegyesi néprajzkutató ez alkalommal eltért a hagyományos előadásformától, és interaktív, beszélgetős esttel készült, amelynek során a közönség egyben az adatközlő szerepét is betöltötte. Az est témája azok az ismert és kevésbé ismert kishegyesi családok voltak. Vajdaságban sem készült még olyan gyűjtés, amely arra irányult volna, hogy

kik voltak egy településnek a lakói, de már lassan elfelejtik őket. Senki sem tartja számon ezeket az embereket. A kutatás és a kiadvány célja is az lesz, hogy mindezek valahol számon legyenek tartva – fogalmazott Szőke Anna... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Vélemény: Beretka Katinka az MNT nyelvhasználati stratégiatervezetéről

Miközben a Magyar Nemzeti Tanács új stratégiát készít a magyar nyelv hivatalos használatának megerősítésére, a tervezetből hiányoznak az Európa Tanács jelentései, az EBESZ szerbiai kutatásai, sőt, még az ombudsmani vizsgálatok adatai is. Beretka Katinka jogászprofesszor, az MNT korábbi tanácsosa, az MTA külső köztestületi tagja szerint a dokumentum nélkülözi a valós helyzetelemzést. [...] A legnagyobb hiányosságnak a mélyreható helyzetelemzés és a konkrét indikátorok hiányát tartja. A tervezetben Lehetőségek és esélyfolyamatok címen szereplő fejezetek valójában nem nyújtanak valós képet a vajdasági magyar nyelvhasználat helyzetéről. A szakértő saját kutatásaira is hivatkozott, amelyekből kiderül, hogy léteznek pontos adatok a nyelvhasználati jogsértésekkel kapcsolatos ombudsmani vizsgálatokról... Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Kiadvány: A Mária-lányok emlékezete

Jenován Flórián szajáni születésű fiatal zenepedagógus és helytörténeti kutató, aki kiemelkedő munkát végez az észak-bánati vallási és népzenei hagyományok megőrzésében. Legutóbb a Mária-lányság hagyományát kutatta Szajánban. Az erről készült kiadványt Szent István napján mutatták be a Kolping-házban. A vallási társulatot elsősorban elsőáldozáson átesett, hajadon lányok alkották. Jenován Flórián „Te vagy árva szívem anyja” című legújabb könyvében azt is bemutatja, milyen fontos szerepet töltek be a Mária-lányok a katolikus egyház nagyobb ünnepein... Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)

Videó: Urbán András, az Újvidéki Színház igazgatója

A beszélgetésben előkerült a politika és a kultúra, azon belül is a színház kapcsolatáról, a jogi keretek meghatározásáról, a működés biztosításáról és akadályozásáról, ideológiáról, kritikus hangokról és kompromisszumokról. [...] Mi magyar kultúrát csinálunk. Azt várjuk el, hogy a magyar kultúrát támogassák, nem ideológiailag meghatározzák. Tehát a politikától a mi elvárásunk az, hogy tegyen meg mindent azért, hogy akár az államilag alapított intézmények helyzete, és az ott dolgozók helyzete és működése minél jobb legyen, ne pedig azt, hogy ezt ellenőrzés alá vonja, vagy ebbe bele akarjon mászni, ismertette nézetét Urbán András... Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)

Miroslav Jovančić a mai idők elvárásairól és a mesterséges intelligencia hatásairól beszélgettünk

Miroslav Jovančić festőművész, zeneművész, a Szabadkai Kortárs Galéria kurátora, aki tanít is, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban ad elő képzőművészetet. [...] A művészeti cselekvésnek, akciónak, reakciónak a kiindulópontja maga a művész, hiszen ő az, aki reagál. Ez mindig is így volt. Ilyen értelemben a klasszikus és kortárs művészetre való felosztás nem érvényes, mivel a művésznek minden korban reagálnia kellett. [...] Eljutva a mai időkig, a kortárs művészetben most már megjelentek azok az alkotók, akik igazából nem hozzák létre az alkotást. Előjönnek az ötlettel, a kivitelezéshez pedig mestereket fogadnak. A kortárs művészek egy része lemondott arról, hogy a teljes alkotói utat ők maguk járják végig, inkább bevonják a technológiákat... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Dr. Bodrogyári Ferenc-díjas Homonaji-Szalai Andrea szerint a közösséget csak együtt lehet építeni

Homonaji-Szalai Andrea könyvtáros, művelődésszervező és helytörténeti szakreferens munkáját júniusban Dr. Bodrogyári Ferenc-díjjal ismerték el. A Szabadkai Városi Könyvtár munkatársaként a város múltjának feltárásán dolgozik, míg a Palics Magyar Művelődési Egyesület ügyvezetőjeként közösségi programokat szervez, ugyanakkor azon dolgozik, hogy a palicsi művelődési ház élettel teljen meg, és egy igazi közösségi térként funkcionáljon. A díj apropóján pályájáról, a könyvek és a helytörténet iránti szeretetéről és a közösségépítés kihívásairól beszélgettünk vele. [...] Az egyik legnagyobb kihívás, hogy az online térben kell megszólítanunk az embereket, hogy személyesen eljöjjenek egy-egy programra. Úgy gondolom, ebben a koronavírus-járványnak is nagy szerepe volt... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Politikum: Az MNT-média fenntartása évente 8,7 millióba kerül

A hétvégén megjelent BálinTALK-ban Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke a sajtóval kapcsolatos kérdés során szóba hozta, hogy bizony-bizony a Magyar Szó, a Pannon Televízió és a Hét Nap, vagyis azok a tájékoztatási eszközök, amelyek esetében a Magyar Nemzeti Tanács gyakorolja az alapítói jogokat, brutális összegbe kerülnek. [...] Mindezeket összeadva elmondható, hogy a MNT által alapított tájékoztatási eszközök fenntartása éves szinten 8,7 millió euróba kerül... Forrás: [Szmsz.press: teljes cikk >](#)

Újabb e-könyveket jelentetett meg a Forum

Ezúttal három kötet érhető el és olvasható digitálisan a Forum honlapján. Bíró Tímea: Moldva című lírai kisregényre, Silling István, az MTA külső köztestületi tagjának: Képek és szeretők című regénye, illetve Agárdi Gábor: Szalonspicc című novelláskötete...
Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Az árnyékoktatás árnyékában

A nyolcadik osztály elején azonban gondolni kell a kísérlettségire is, amelyre annak idején még a kitűnő tanulmányi eredményű lányom is magánórákkal készült fel egy tárgyból. A szűkebb környezetem megfigyelésével kiderül, hogy egy-egy osztályban a tanulók fele legalább 2-3 tantárgyból magánórákra szorul ahhoz, hogy elfogadható eredményt érjen el az iskolában. [...] A statisztikai kimutatások hiányának magyarázata azonban mindenhol megegyezik: a magánoktatás, vagy más néven árnyékoktatás jelentős része a szürke zónában történik, bejelentés és adózás nélkül pedig nem készíthető hivatalos kimutatás az elterjedtségről...
Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Végleg eldőlt az MCC és a Batthyány Alapítvány sorsa

Augusztus 31-től a magyar állam veszi át a Mathias Corvinus Collegium, a Batthyány Lajos Alapítvány és a Kék Bolygó Alapítvány feladatait és vagyonát, megszüntetve a szervezetek eddigi közérdekű vagyonkezelő státuszát – közölte csütörtökön a Miniszterelnökség. [...] Értesítéseink szerint az erdélyi MCC-nél már a hivatalos kormányzati döntés előtt megkezdődtek a drasztikus leépítések, és a munkatársak jelentős részének felmondtak... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Látványos eredményei is vannak a helyreállítási alapból finanszírozott felújításoknak

A helyreállítási terv lezárásához közeledve meglepően sok szalagot lehetett átvágni: a kulturális és turisztikai fejezet alatt tucatnyi erdélyi vár, kastély, kúria és középkori templom kapott új esélyt. Nem véletlenül: a források elosztásakor még a minisztériumban ülő Hegedüs Csilla és az RMDSZ-es politikai lobbí olyan látványosan rajzolta meg a felújítási útvonalakat, hogy abból az erdélyi magyar épített örökség húzta az egyik legnagyobb hasznot. [...] Megnéztük a minisztériumi nyilvántartás véglegesnek szánt adatait, és listáztuk, mi készült el és mi az, ami a kezdeti tervek ellenére nem készült el. Ugyanakkor egy sor igen jelentős felújítás volt, amihez nem kapcsolódik turisztikai hasznosítás. [...] Az oktatási minisztérium szintén ezen a címen renováltatta a Giergl Kálmán és Korb Flóris tervei alapján 1906 és 1908 között épített kolozsvári Egyetemi Könyvtárat... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Több mint egy évtized után megnyílt Szászfenes új múzeuma

Több mint egy évtizedes álom vált valóra vasárnap, amikor Szászfenesen megnyitották az Erdélyi Nemzeti Történeti Múzeum új egységét, a MuTRÁ-t. Demeter András RMDSZ-es művelődésügyi miniszter azt mondta: 1989 után ez az első múzeum, amelyet a nulláról építettek fel. A tárcavezető kifejezte abbéli reményét, hogy a múzeum az emberek közötti találkozások helye lesz. [...] Felix Marcu, az Erdélyi Nemzeti Történeti Múzeum igazgatója elmondta: a 145 millió lejes beruházás 97 százalékban elkészült, így megfelel az Országos Helyreállítási Terv utasításainak. [...] Andrea Bernath restaurátortól megtudtuk: az új múzeum raktáraiban nincs szükség a hőmérséklet ellenőrzését végző berendezésre a korszerű szigetelés miatt... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Kompetenciaalapú oktatás indul a kilencedik osztályokban

Ősztől alapvető változások lépnek életbe a hazai középiskolákban: a kilencedik osztályos diákok lesznek az első évfolyam, amely már az új, kompetenciaalapú tanterv szerint kezdi meg a tanévet. A reform célja, hogy a hagyományos, tananyagközpontú oktatást felváltsa egy olyan rugalmasabb rendszer, amely az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges készségeket fejleszti – magyarázta rádióknak Szöcs Ildikó, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium igazgatója, a Romániai Magyar Pedagógusszövetség közép-erdélyi alelnöke. [...] A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége már a Bolyai Nyári Akadémián is kiemelt figyelmet fordított a kompetenciaalapú oktatásra... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Kísérleti tantervet vezet be a temesvári Gerhardinum

A Gerhardinum Római Katolikus Teológiai Líceum egyike annak a három magyar tannyelvű középiskolának, amely bekapcsolódott az Oktatási és Kutatási Minisztérium kísérleti programjába. Az új tanterv mögötti elképzeléseket, a szórványoktatás sajátos szempontjait Kocsik Zoltán József, a temesvári Gerhardinum igazgatója vázolta a Krónikának. [...] Ennek megfelelően az új tantervben a matematika is nagyobb óraszámot kap. A változtatás azonban nem pusztán abból áll, hogy bizonyos tantárgyakhoz órákat adnak, másoktól pedig elvesznek: az iskola a teológiai képzés tartalmát és szemléletét is átgondolta. [...] A nagyvárosi környezetből érkező diákok egy részének magyar nyelvi készségeit kell erősíteni, míg az elszigeteltebb magyar közösségekből érkezők között olyanok is vannak, akik románul beszélnek kevésbé magabiztosan... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: A Római Birodalom vallási kölcsönhatásairól

A Kolozsvári Magyar Szalonban augusztus 22-én, a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretében mutatta be a Római Birodalom vallási kölcsönhatásairól szóló könyvét T. Szabó Csaba, az MTA külső köztestületének tagja, aki Pánczél Szilamér kérdéseire válaszolva engedett betekintést az ókori rómaiak és a birodalom népeinek, köztük a mi vidékünk lakóinak vallásosságába. [...] A magyar szakirodalomban az új irányzatok alig vannak jelen, ezért nyitni kell a nemzetközi szakirodalom felé. Eddig főleg az elit vallásosságát vizsgálták, az irodalmi forrásokba ugyanis ez került be, T. Szabó Csabát azonban az foglalkoztatja, milyen volt a hétköznapi kisember vallásossága, vallási élete... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Merre tart Románia gazdasága?

Románia gazdasága egyszerre mutat fel látványos felzárkózást és komoly kockázatokat: miközben az egy főre jutó GDP az uniós átlag 78 százalékára emelkedett, a növekedést az elmúlt években jelentős eladósodás és magas költségvetési hiány kísérte. [...] A Babeş–Bolyai Tudományegyetem két közgazdász oktatója, Szász Levente rektorhelyettes, az MTA külső köztestületének tagja és Rácz Béla Gergely dékánhelyettes a Kolozsvári Magyar Napokon arról beszélt, mit mutatnak valójában a román gazdaság számai, miért bizonytalan a tízéves előrejelzés, és folytatjuk-e a felzárkózást. Szóba került az infláció, az euró bevezetése, a nyugdíjrendszer fenntarthatósága, a kolozsvári fejlődés és az is, hogy az MI nem csak munkahelyeket alakít át... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Mikó Imre és gyermekei kapcsolatáról szóló kötetet mutattak be

A 19. századi Erdély egyik legjelentősebb intézményépítőjének, közéleti vezetőjének, gróf Mikó Imrének és gyermekeinek bensőséges kapcsolatát felvillantó kötetet mutattak be augusztus 20-án, a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretében. A Drága kicsi Papa! Gróf Mikó Imre és gyermekei levelezése című, a Kriterion Könyvkiadó gondozásában megjelent kötet a B'Art Caféban szervezett, hangulatos rendezvényen ismerkedhettek meg az érdeklődők. [...] Somogyi Gréta történész rendezte sajtó alá, a Budapesti Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársa, akivel Pál Judit, az MTA külső tagja és Fehér Andrea, az MTA külső köztestületi tagja beszélgettek a kötetéről, Mikó Imréről és családjáról... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Klímahelyzet a Kolozsvári Magyar Napokon

Klímahelyzet 2026: trendek, hatások, jövőképek címmel került sor kerekasztal-beszélgetésre a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretében. Meghívottjai az MTA külső köztestületének tagjai: Bartók Blanka, a BBTE Magyar Földrajzi Intézet munkatársa klímakutató, Silye Lóránd geológus, a BBTE Geológiai Intézet – Magyar Tagozatának szakembere és Keresztes Lujza biológus, a BBTE Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet munkatársa voltak. [...] A találkozó moderátora Hartel Tibor, a BBTE Környezettudományi és Környezetmérnöki Kar kutatója volt... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Lupescu Makó Mária történész előadása

A Kolozsvári Magyar Történeti Intézet a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretében tartotta meg nyílt napját, amelynek során számos történelmi témájú előadást hallgathattak meg az érdeklődők. Lupescu Makó Mária történész, az MTA külső köztestületének tagja vetítettképes értekezése Hunyadi Mátyás és aragóniai Beatrix királyi menyegzőjének történetébe vezette be a közönséget. Ezt követően kérte őt mikrofon elé a Kolozsvári Rádió riportere, László Tibor... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú a 80 éves Szabó Zsolttal, a Kolozsvár Társaság elnökével

A nyolcvanéves Szabó Zsolt irodalomtörténész ma is fáradhatatlanul járja Erdélyt: kiállításokat nyit, könyvbemutatókon vesz részt, közösségeket szervez. Interjünk első részében a Kolozsvár Társaság elnöke, az MTA külső köztestületének tagja arról beszél, hogyan vált a közösségért végzett munka családi örökséggé az életében. [...] Számomra Benedek Elek elsősorban szellemi örökség. Egyetemistaként a sajtótörténet kezdett érdekelni, a szakdolgozatomat is a kolozsvári Vasárnapi Újságról írtam, később pedig a két világháború közötti magyar sajtót kutattam. [...] Utólag úgy látom, talán naivak voltunk. Azt hittük, hogy a kulturális munkában megszokott tisztességgel, nyíltsággal és közösségi felelősséggel a politikában is lehet dolgozni... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

A tornaórák igazolásai csapdája

A mindennapi iskolai gyakorlatban egyre gyakrabban tapasztalható, hogy a diákok különféle hivatkozásokkal igyekeznek mentesülni a testnevelésórak alól. [...] De hol húzódik a pontos határ az indokolt felmentés és a hosszú távon káros mozgáshiány között? Erre a kérdésre kerestük a választ Nemes Levente testnevelő tanár és Mihály Levente sportorvos tapasztalatai alapján. [...] Falusi környezetben a gyerekeket a szülők olyan rendszerre és alkalmazkodásra nevelik, amelyben természetesebb a nem optimális körülmények elfogadása. [...] Mihály Levente sportorvos megerősítette, hogy a „szívességi igazolások” létező jelenséget mutatnak az egészségügyi rendszerben, ami mögött nem feltétlenül az orvosok rosszindulata, hanem a rendszer túlterheltsége áll... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Deák Ferenc Loránd tanárral, művészettörténésszel

Beszélgetés Deák Ferenc Loránddal, aki szerint az, aki a tanári pályát választja, ne kímélje magát, és aki a képtárlátogatásról azt tartja, hogy tulajdonképpen egy pillanatnyi megállított idő. [...] A temetkezési, halottas szokások kutatását folytattam, a végrendelkezések során született írott szövegek néprajzi értékének elemzését. Mit mond el a végrendelkezés a családról, a közösségről, milyen normákat követ, de elsősorban milyen normákat sért meg? [...] Sokszor tapasztaltam, hogy a saját falumban a fiatalok azért sem maradnak otthon, mert menekülni akarnak a szülői tekintélyuralom elől. [...] Van magyarázata arra, hogy a képzőművészek többsége miért képtelen gyerekek oktatására, a rajzolás megszerettetésére? ... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: A félhold árnyékában

Ötszáz évvel Mohács után nem csak egy elvesztett csatára emlékezünk. A Csíki Székely Múzeum új kiállítása azt mutatja meg, hogyan vált az oszmánokkal való másfél évszázados együttélés Erdély kultúrájának részévé. [...] A megnyitón Karda-Markaly Aranka, a Csíki Székely Múzeum igazgatója arra emlékeztetett: Mohács nem egyszerűen egy történelmi vereség volt, hanem egy olyan fordulópont, amely évszázadokra meghatározta a térség sorsát. [...] A tárlat kurátora, Sudár Balázs, az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Egy román lány, egy magyar fiú – videós nyelvtanulás

„Magyarul akarok tanulni” – ennyi kellett ahhoz, hogy egy szamosújvári román lány és magyar párja egészen új közös kalandba kezdjen. Raluca Mureșan és Pataki Richard azóta a közösségi médiában tanulják és tanítják a magyar nyelv alapjait. A játékos videóikból azonban időközben sokkal több lett egyszerű nyelvleckéknél: százazrekhez jutnak el. [...] A Kolozs megyei Szamosújváron laknak, saját fodrászszalonjukban dolgoznak, és márciustól mindennapi életük részévé vált a tartalomgyártás is. [...] Bár a közösségi médiában az emberek sokszor nagyon ítélkezők és elvből elutasítják a román–magyar kapcsolatokat, a fiatal pár videóira érkező kommentek túlnyomó részt pozitívak... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Mennyi maradt Kolozsvár középkori várfalaiból?

A Kolozsvári Magyar Napok keretében Pakó Klára művészettörténész vezetésével jártuk végig a középkori városfal egykori vonalát, közben pedig annak is utánajártunk, hol találhatunk ma kevésbé ismert falszakaszokat, és hogyan bánik Kolozsvár ezzel az örökséggel. [...] Az utóbbi években láthatunk pozitív példákat: a Tűzoltótorony új funkciót kapott, jelenleg pedig a Vargák tornyának felújítása zajlik... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Az oktatási ombudsman szerint idén sem csökkent a pedagógusok bürokratikus terhelése

Idén sem változott a helyzet, ami a tanárookra háruló felesleges kötelezettségeket, tevékenységeket és jelentéseket illeti – állapította meg Nagyija Lescsik oktatási ombudsman. Mint írta, az Oktatási Ombudsman Szolgálat vizsgálta a pedagógusok túlterheltségének problémáját. A pedagógiai dolgozók körében lefolytatott, 2025-ben közzétett felmérés rávilágított, hogy a tanárok nagy mennyiségű munkát végeznek a tanórákon kívül. A megkérdezettek 76,7%-a számolt be dokumentáció kitöltéséről. [...] Az ukrainai óvodák több mint 75%-a már készen áll az angol nyelv oktatására, ami 2026 szeptemberétől kötelezővé válik az öt–hat éves gyerekek számára – közölte egy konferencián Anasztaszija Konovalova óvodai nevelésért felelős oktatási és tudományos miniszterhelyettes... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Jelentősen emelkednek a kulturális dolgozók bérei Kárpátalján

2027. január 1-jétől megkezdődik a kulturális ágazat bérrendszerének reformja Kárpátalján. A fizetésemelés a tervek szerint több mint ezer kulturális dolgozót érint. A legtöbb könyvtáros, múzeumi dolgozó és egyéb kulturális szakember esetében az alapilletmény akár 70 százalékkal is emelkedhet... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Videó: Az Irka illusztrátora

Elmentünk a Munkácsy Mihály Magyar Házba, hogy találkozzunk Petrusevics Vivien Nikolettal, aki illusztrátor az Irka c. lapnál. Vele beszélgettem arról, hogy mit is csinál egy illusztrátor és hogyan csinálja... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Oktatásügyi miniszter: Nem az iskolák bezárása a cél, hanem az oktatás minőségének javítása

A szlovákiai oktatási minisztérium nem tervezi az iskolák bezárását az országban, a hangsúlyt a képzés minőségének javítására kívánja helyezni. Tomáš Drucker oktatási, tudományos, kutatási, fejlesztési és sportminiszter elismerte, hogy egyeztetések folynak

az iskolák – főként a felső tagozatok – összevonásáról. [...] A tárcavezető hangsúlyozta: a legkisebb gyermekek számára minden községben megőriznék a helyi iskolát, majd gondoskodnának a nagyobb községi iskolákba történő átlépésükről. A kisiskolákban tanuló 15 éves diákok eredményei ugyanis siralmasak a nagyobb iskolák diákjaihoz képest. A miniszter helyesnek tartja azt a döntést, hogy a 16 év alatti gyermekeknek ne lehessen felhasználói fiókjuk a közösségi oldalakon. „Egy tizenkét, éves gyermek óriási nemzetközi gigavállalatokkal áll szemben. Ott a pszichológia és az úgynevezett viselkedésgazdaságtan legjobban fizetett szakemberei dolgoznak. Ezeknek a vállalatoknak nem a gyermek érdeke áll az első helyen”... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Országos tanévnitó Bodrogszerdahelyen: Mi vár a felvidéki magyar iskolákra?

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége huszonhatodik alkalommal rendezte meg a Szlovákiai Magyar Iskolák Országos Tanévnitóját. Az idei helyszín a Bodrogek volt, ahol a demográfiai fogyás, az asszimiláció és a kisiskolák fenntarthatósága nem elméleti oktatáspolitikai kérdés. A Bumm négy szereplőt kérdezett arról, mi vár a felvidéki magyar iskolákra, miközben fogy a gyereklétszám, elindul a tantervi reform, és új szabályok kerültek a parlament elé. [...] A délelőtti legerősebb figyelmeztetése Fekete Iréntől érkezett. Az SZMPSZ elnöke ünnepi beszédében azt mondta: „A szlovákiai magyar iskolahálózat egzisztenciális veszélybe került.” [...] Szerinte a minimális osztálylétszámokkal és a finanszírozás változásaival járó folyamat a magyar iskolák 71 százalékát sodorhatja nehéz helyzetbe... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú Simon Attila történész, az MTA külső tagja

Augusztus 29-én 82 éve, hogy kirobbant a szlovák nemzeti felkelés. Az 1944-es fegyveres megmozdulás a szlovák nemzeti emlékezet egyik központi eseménye, jelentőségéről és történelmi megítéléséről azonban máig vita folyik. [...] A felkelés olyan területen zajlott, amely nem érintette a szlovákiai magyar nyelvterületet. Ráadásul az, amit ma Dél-Szlovákiának nevezünk, akkor Magyarországhoz tartozott. Természetesen magyarok is részt vettek a felkelésben, mégpedig jelentős számban. Ezeknek a számoknak az igazolásához azonban további kutatásokra lenne szükség. [...] A partizán szónak ezért a szlovákiai magyarok körében negatív konnotációja alakult ki. A szlovákiai magyarok számára a felkelés azért is kapott gyakran negatív jelentést, mert azok, akik később a felkelés résztvevőinek mondták magukat, 1945 után sokszor a magyarellenés intézkedések végrehajtói lettek... Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Vrabec Mária, Malina Hedvig ügyének krónikása

Malina Hedviget húsz éve támadták meg Nyitrán, miután magyarul beszélt az utcán. Az elkövetők soha nem kerültek bíróság elé: helyettük az áldozatból lett gyanúsított. Az ügy annak jelképévé vált, hogyan fordulhat az államapparátus az ellen, akit meg kellene védenie – és hogyan moshatja el az idő a politikai felelősséget anélkül, hogy valódi igazságtétel történne. [...] Vrabec Mária újságíró az első naptól követte az ügyet: ott volt a nyitrai kórházban, végigkísérte a rendőrségi és ügyészségi eljárást, és könyvet írt Hedvig történetéről. [...] Ez volt az a sajtótájékoztató, melyen Robert Kaliňák Hedvig blúzáat lobogtatta. Ez a kép gyakorlatilag minden, akkoriban híreket figyelő szlovákiai magyar fejébe beégett. [...] Sok éven át viszonylag keveset hallottunk nacionalista villongásokról Szlovákiában – ez nem jelenti azt, hogy ne lettek volna. Vissza fognak térni szerinted ezek az idők? Azt gondolom, ez mindig a politikusokon múlik, meg az emberek gazdasági helyzetén is... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Mit tanított a lányom strandélménye a szlovákiai magyarok nyelvi kiszolgáltatottságáról?

Adott egy átlagos dél-szlovákiai strand. A közelében nevelkedtem, így elhozom ide a már Ausztriában született kilenc és tizenkét éves gyerekeimet. [...] valahonnan előkerül egy úszómester, és erőiesen rájuk szól: „Kol’ko máš rokov?” – így, szlovákul. „I am sorry, but I do not understand you” – mondja a férfinak, aki ekkor már ott tornyosul fölötte. Az angol mondat hatására valami megváltozik. Az úszómester kénytelen-kelletlen megszólal magyarul is. [...] Generációs tapasztalat, hogy aki nem tud elég jól szlovákul, de az is, aki Magyarországon nem képes lefaragni a tájszólását, könnyen csapdába eshet: Szülők ezrei készítették előre fel a gyerekeiket, hogy álcázzák magukat. Például beszéljenek hibátlanul, ne hívják fel magukra a figyelmet, ne vitatkozzanak a hatalommal, és mindig alkalmazkodjanak a lehető leggyorsabban... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)